

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εύχομαι η σημερινή μας συζήτηση για την παιδεία να εξελιχθεί έτσι ώστε να δώσει μία ώθηση προς ένα ανώτερο επίπεδο προβληματισμού της κοινής γνώμης πάνω στο ζωτικής σημασίας αυτό θέμα. / Η Κυβέρνηση έρχεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία με την πεποίθηση ότι προχωρεί αναγκαίες τομές για τον τόπο. Εκείνο που σήμερα θέλουμε είναι να παρουσιάσουμε σε σας και στον ελληνικό λαό τα ρεαλιστικά μέτρα ενός συνολικού προγράμματος που ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες της εποχής ενώ προσπαθεί να θεραπεύσει σοβαρές πληγές του παρελθόντος.

Κατά τη διάρκεια του αιώνα που σε λίγο φεύγει συγκρούστηκαν δύο μεγάλα ρεύματα πολιτικού και ιδεολογικού χαρακτήρα γύρω από το ζήτημα της παιδείας: Ένα το προοδευτικό και ένα το συντηρητικό. / Σύμφωνα με το πρώτο η παιδεία είναι ένα δυναμικό πεδίο σε διαρκή εξέλιξη. Η συνεχής αναζήτηση στη παιδεία συμβαδίζει με τις κοινωνικές ανάγκες και ανησυχίες. Διευρύνει τους

ορίζοντες της επικοινωνίας. Πάνω απ' όλα αφορά όλους και ιδιαίτερα τους κοινωνικά αδύνατους. / Είναι μέσο κοινωνικής κινητικότητας. / Σύμφωνα με το δεύτερο, το συντηρητικό, η παιδεία βασίζεται σε δογματικές αλήθειες και σε παραδοσιακές αξίες που αντιστοιχούν σε μια κοινωνική τάξη πραγμάτων θεωρούμενη ως αμετάλλακτη. / Οι όποιες μεταβολές αφορούν επί μέρους τεχνικά ζητήματα προσαρμογής στις εκάστοτε οικονομικές απαιτήσεις. Η αντίληψη αυτή, εμποδίζει την ανανέωση. Καταλήγει συνήθως σε πολιτικές που ευνοούν τους λίγους σε βάρος των πολλών. / Είναι γνωστό ότι με τη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία διαμορφώθηκε και στο χώρο της εκπαίδευσης μια πολιτική με βασικά χαρακτηριστικά τον περιορισμό μέχρι και τη συρρίκνωση του επιτελικού ρόλου του κράτους. / Κεντρικό στοιχείο ο περιορισμός της κρατικής χρηματοδότησης, η ενίσχυση της ταξικότητας και επιλεκτικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, η μεταφορά στην εκπαίδευση στοιχείων της αγοράς, σχολεία - επιχειρήσεις που κλείνουν αν δεν έχουν «πελατεία» κ.λπ.

Ιστορικά, το πρώτο ρεύμα. Το προοδευτικό, κυριάρχησε στις περισσότερες κοινωνίες και τα τελευταία χρόνια και στη χώρα μας ανοίγοντας δρόμους γι αυτό που σήμερα αποκαλούμε «κοινωνία της γνώσης».

Σύμφωνα με το προοδευτικό ρεύμα η Παιδεία δεν είναι εμπόρευμα. Η μόρφωση δεν είναι προνόμιο του πλούτου. Είναι ο κατ' εξοχήν χώρος της ισότητας των ευκαιριών που χωρίς αυτήν δεν υπάρχει δημοκρατία, δεν υπάρχει ελευθερία, δεν έχουν νόημα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Υποστηρίζουμε και θα υποστηρίζουμε την αρχή της δημόσιας παιδείας στη χώρα!

Η δημόσια εκπαίδευση καθορίζει το επίπεδο γνώσης του λαού μας. Όποιος θέλει να την αποδυναμώσει, αποδυναμώνει και υποβαθμίζει τον ελληνικό λαό.

Την αρχή των ίσων ευκαιριών στην Παιδεία έχουμε ιερή υποχρέωση να την προασπίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ας έρθουμε λίγο στην εκπαιδευτική πραγματικότητα της Ελλάδας για να δούμε πού βρισκόμαστε σήμερα και πώς φτάσαμε ως εδώ. / Κανένα άλλο ζήτημα διαχρονικά δεν έχει σταθεί αφορμή για τόσο έντονες και πολλές φορές οξύτατες διαμάχες όσο η παιδεία. Παρά το γεγονός ότι σε διαφορετικές περιόδους τα ζητούμενα άλλαζαν, πάντα υπήρχε μια σύγκρουση των δυνάμεων της προόδου μ' αυτές της συντήρησης. Έτσι στην εποχή του Ελευθέριου Βενιζέλου το κυρίαρχο ζήτημα ήταν το γλωσσικό ενώ στην εποχή του Γ. Παπανδρέου το ζήτημα της δημόσιας δωρεάν παιδείας. / Μεταρρυθμίσεις και αντιμεταρρυθμίσεις διαδέχονταν η μία την άλλη. Το θέμα της παιδείας ήταν κατ' εξοχήν πολιτικό. Γιατί αφορούσε την κοινωνική κινητικότητα, την ισότητα ευκαιριών, την κατάργηση κοινωνικών ιεραρχιών, τη συμμετοχή, σε τελευταία ανάλυση τη δημοκρατία και την ελευθερία. Οι αντιπαραθέσεις αυτές στη χώρα μας έχουν οδηγήσει σε καθυστερήσεις εφαρμογής πολιτικής, κάτι ιδιαίτερα κρίσιμο όσο εντείνονται οι διαδικασίες διεθνοποίησης.

Το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα απέκτησε χαρακτηριστικά ανάλογα με αυτά των ευρωπαϊκών χωρών τη δεκαετία του '80. Είχε προηγηθεί η μεταρρύθμιση του '76 - '77 επί υπουργίας Γ. Ράλλη που ουσιαστικά επανέφερε με δώδεκα χρόνια καθυστέρηση τη μεταρρύθμιση του Γ. Παπανδρέου της περιόδου '64 - '65. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αρχές της δεκαετίας του '80 πραγματοποίησε τη μεταρρύθμιση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που έπρεπε να είχε γίνει τουλάχιστον μια δεκαετία νωρίτερα. Παράλληλα αναβάθμισε ουσιαστικά με μια σειρά μέτρων τόσο την παιδαγωγική διαδικασία όσο και το λειτούργημα του εκπαιδευτικού. Ίδρυσε νέα Πανεπιστήμια και δημιούργησε δεκάδες νέα Τμήματα σε χρήσιμες και κρίσιμες επιστημονικές περιοχές.

Την ίδια περίοδο όμως το εκπαιδευτικό τοπίο στην Ευρώπη άλλαζε με γρήγορους ρυθμούς. Ζητούμενο η καλύτερη ποιότητα και περισσότερη ευελιξία των εκπαιδευτικών διαδικασιών. Στην περίοδο '90 - '93 η Ν.Δ. παρά τον φραστικό ευρωπαϊσμό της δεν κατάφερε να

επεξεργαστεί ουσιαστικά νέες πολιτικές που να προωθούν τη χώρα στον πυρήνα των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι πιο σημαντικές αλλαγές που εισάγονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με την μεταρρύθμιση που προωθούμε είναι οι εξής:

- α. Το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο.
- β. Τα Σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.
- γ. Το Ενιαίο Λύκειο.
- δ. Η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση.
- ε. Η αναμόρφωση της ενισχυτικής διδασκαλίας.
- ζ. Ο Επαγγελματικός προσανατολισμός των μαθητών.
- η. Το Εθνικό Πλαίσιο Προγράμματος σπουδών (Ε.Π.Π.Σ).
- θ. Η ανοικτή ευέλικτη πρόσβαση στα τριτοβάθμια ιδρύματα.
- ι. Ρυθμίσεις που αφορούν το έμπυχο δυναμικό της εκπαίδευσης.

Η ελληνική εκπαίδευση παρά το ότι διαθέτει αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες τόσο στην αρχική κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού όσο και στην επιμόρφωσή του. Η επετηρίδα, έχει κλείσει προ πολλού τον κύκλο ζωής της. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, η οποία θα μπορούσε να συμβάλλει στην έγκυρη και αξιόπιστη διάγνωση των αδυναμιών της ελληνικής εκπαίδευσης, στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπισή τους, υπήρξε ανεπαρκής στην Ελλάδα.

Για όλους αυτούς τους λόγους η κυβέρνηση προχώρησε σε γενναίες αποφάσεις, αγνοώντας το πολιτικό κόστος και τις συντεχνιακές αντιδράσεις. Κατάργησε την επετηρίδα που λειτουργούσε με βάση τη «λίστα αναμονής για διορισμό που στηρίζεται στο μοναδικό κριτήριο της χρονολογίας κατάθεσης της σχετικής αίτησης». Όρισε πενταετή μεταβατική περίοδο (1997-2002), κατά την διάρκεια της οποίας ένα σταδιακά μειούμενο ποσοστό εκπαιδευτικών (80%, 60%, 40%, 20%, 10%) θα διορίζεται κάθε χρόνο με βάση την επετηρίδα. Παράλληλα ένα

αυξανόμενο ποσοστό θα διορίζεται με βάση πίνακα επιτυχόντων σε διαγωνισμούς που θα διενεργούνται από το ΑΣΕΠ. Μετά τη λήξη της πενταετούς μεταβατικής περιόδου όλοι οι εκπαιδευτικοί θα διορίζονται με βάση τους πίνακες επιτυχόντων στους διαγωνισμούς.

Αναγνωρίζουμε ότι οι αναγκαίες μεταβολές αντιμετωπίζουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, δυσκολίες στην εφαρμογή τους. Δεν μπορεί όμως αυτό να αποτελεί τροχοπέδη στην αλλαγή μιας κατάστασης, αυτή της επετηρίδας, που αποτελεί παγκόσμιο παράδειγμα αναχρονισμού στον τρόπο διορισμού των εκπαιδευτικών.

Σήμερα, με την μεγάλη διεύρυνση της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πολιτική με την οποία κανείς δεν διαφωνεί, οι επιστήμονες πολλών κλάδων είναι πολλαπλάσιοι από όσους χρειάζεται το εκπαιδευτικό σύστημα για την διδασκαλία των μαθημάτων. Πρέπει να γίνει αντιληπτό και στη χώρα μας αυτό που συμβαίνει σε όλες τις άλλες χώρες. Ότι δηλαδή όσοι σπουδάζουν μαθηματικά δεν είναι υποχρεωτικό να γίνουν καθηγητές

μαθηματικών, όπως επίσης ότι όσοι σπουδάζουν φυσική δεν είναι απαραίτητο να γίνουν καθηγητές μέσης εκπαίδευσης στη φυσική. Το ίδιο ισχύει για τους φιλόλογους, τους θεολόγους τους χημικούς, τους βιολόγους, τους κοινωνιολόγους, κλπ. Ο ακαδημαϊκός μονόδρομος, που η είσοδος στο πανεπιστήμιο εξασφάλιζε και την ακώλυτη επαγγελματική εξέλιξη ανήκει στο παρελθόν. Η πανεπιστημιακή μόρφωση δεν είναι διασυνδεδεμένη με την επαγγελματική θέση. Η μόρφωση σε όλες τις προηγμένες κοινωνίες είναι αναγκαία αλλά όχι ^{ως ασφυκτική} ικανή συνθήκη για την επαγγελματική σταδιοδρομία. Γιατί η μόρφωση έχει αυτόνομη αξία και μπορεί να βοηθήσει οποιοδήποτε επαγγελματικό προσανατολισμό.

Υπάρχει όμως και ένας άλλος λόγος που η διαδικασία αυτή έπρεπε να αλλάξει. Σε όλες τις χώρες γίνεται προσπάθεια, να πλησιάσουν περισσότερο οι δάσκαλοι και οι καθηγητές τα παιδιά. Απαραίτητο στοιχείο για κάτι τέτοιο είναι και οι ηλικίες των εκπαιδευτικών να μην είναι πολύ μακριά από τις ηλικίες των μαθητών.

Ο διαγωνισμός για την πρόσληψη των εκπαιδευτικών διεξήχθη πριν λίγες μέρες με βάση όλους τους κανόνες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία.

Συμμετείχαν 27.000 υποψήφιοι ενώ το ποσοστό συμμετοχής ανήλθε στο 60%. Ελήφθησαν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθούν οι καλύτερες δυνατές συνθήκες για να διασφαλισθεί η ομαλή προσέλευση των υποψηφίων στα εξεταστικά κέντρα.

Η κατάργηση της επετηρίδας επιδοκιμάζεται από την συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού που επιζητά μια πιο αποτελεσματική εκπαίδευση για το μέλλον των παιδιών του.

Οι ενέργειες αυτές συμπληρώνονται με τη ριζική αναμόρφωση του συστήματος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

50 δα μέχρι το 2000
επείγει το πρόβλημα
ο ευρωπαϊς οικονομικός
εμφ. και να αφοχωρεί
με τις ιδιαιτερότητες

Παράλληλα καθιερώνεται συστηματική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου ως διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων όλων των βαθμίδων και μορφών εκπαίδευσης.

Στα βήματα της μεταρρύθμισης εντάσσονται ακόμη ενέργειες που αφορούν το διοικητικό εκσυγχρονισμό και την αποκέντρωση της εκπαίδευσης, την ενίσχυση της αυτονομίας των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, την ελληνική παιδεία στο Εξωτερικό και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Προχωρεί ταχύτατα το σημαντικό πρόγραμμα σχολικής στέγης, το οποίο συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση της κτιριακής υποδομής της εκπαίδευσης.

Η χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών για την Παιδεία με πόρους από το 2^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, αλλά και από τους εθνικούς πόρους, έχει βοηθήσει σημαντικά την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι δεν είναι μόνο η κοινοτική χρηματοδότηση που ενισχύει τις αλλαγές. Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού

για την παιδεία έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια με ρυθμό μεγαλύτερο από τις δαπάνες για οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα του κράτους.

Σε μια εποχή όπου όλες οι χώρες αντιμετωπίζουν προβλήματα για την χρηματοδότηση του εκπαιδευτικού τους συστήματος και περιορίζουν σημαντικά τις δαπάνες για την παιδεία, η χώρα μας, παρά τις δημοσιονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει και τις υψηλές αμυντικές δαπάνες είναι από τις λίγες χώρες που αυξάνει τον προϋπολογισμό της παιδείας.

Η χρηματοδότηση βελτιώ-
σε 1 τρις εκατό ετησίως κατά τη
δεκαετία 1996-2000. Αυτό
δεν είναι εύκολο
εγχείρημα

Σε μια εποχή που οι διορισμοί των εκπαιδευτικών σε όλες τις βαθμίδες και σε όλες τις χώρες μειώνονται, στη χώρα μας οι διορισμοί αυτοί αυξάνονται με αποτέλεσμα να έχουμε οδηγηθεί σε μία από τις πιο ικανοποιητικές αναλογίες διδασκόντων και διδασκομένων σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ.

1997 6200 νέοι διορισμοί (5800 αναμε-
ρικοί)
φείας υροβρέωνται
8000 νέοι διορισμοί (5000 ωερικών
αναμερικών)

Θα πρέπει τέλος να συνειδητοποιήσουμε σήμερα ότι ο ρόλος των εκπαιδευτικών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχει αλλάξει ριζικά. / Ο εκπαιδευτικός δεν είναι πια αυτός που απλά μεταφέρει τη γνώση. Μια γνώση στην οποία μόνο εκείνος είχε πρόσβαση. Αυτό που ο εκπαιδευτικός πρέπει να προσφέρει είναι η υποστήριξη στη διαμόρφωση ικανοτήτων του μαθητή ώστε ο τελευταίος να αξιολογεί και να αξιοποιεί την διαθέσιμη γνώση. *Και από εδώ δίνουμε*

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ίδια σημαντική πρόοδος παρατηρείται και στις σπουδές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης που αφορούν τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. τους δίνουν την δυνατότητα να κινηθούν με μεγαλύτερη ευελιξία στην βελτίωση της παρεχόμενης από αυτά γνώσης. Δεν είναι τυχαίο ότι ενώ μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχαν στη χώρα μας οργανωμένες μεταπτυχιακές σπουδές, σήμερα λειτουργούν 180 περίπου προγράμματα μεταπτυχιακών

σπουδών ενώ άλλα 90 βρίσκονται στην διαδικασία έγκρισης. Οι αριθμοί αυτοί, δείχνουν την σημαντική προσπάθεια που έχει γίνει και σε αυτόν τον τομέα.

Κυρίες και κύριοι

Σε όλη αυτή την τεράστια προσπάθεια που καταβάλλει η κυβέρνηση για τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος, η αντιπολίτευση μέχρι σήμερα κάνει μια στείρα κριτική χωρίς προτάσεις και χωρίς εναλλακτικές πολιτικές.

Απορριπτέο διαφαρμακόμενη
στην ουσία διοικητική με το
η οίωσα
έσχατο της
μας δεν έχει
ωείη

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις ευρωπαϊκές χώρες συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας η υποχρεωτική εκπαίδευση καλύπτει το σύνολο σχεδόν του ανάλογου σχολικού πληθυσμού. Το νέο ζητούμενο λοιπόν είναι η αξιοποίηση όλου αυτού του δυναμικού μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση. Αυτό σήμερα επιδιώκεται όχι απλώς με την απόκτηση κάποιας εξειδίκευσης αλλά με την απόκτηση γνωστικών εφοδίων που διευρύνουν τις δυνατότητες απασχόλησης.

Από την άποψη αυτή αποκτούν ιδιαίτερη σημασία δύο χώροι. Ο πρώτος είναι το Λύκειο και ο δεύτερος η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ουσιαστικοποιούμε το Λύκειο - Ανοίγουμε τα πανεπιστήμια.

Ο ενιαίος χαρακτήρας του Λυκείου αναδεικνύεται πλέον από τις εξελίξεις. Η μορφωτική λειτουργία του αποκτά σημασία καθεαυτή όχι μόνον ως χώρου μεταβατικού προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Παύει το Λύκειο να είναι ένας διάδρομος προς τα ΑΕΙ. / Το τυπικό προσόν που είναι το απολυτήριο μπορεί να δώσει διεξόδους στην αγορά εργασίας μετά από μια σύντομη επαγγελματική κατάρτιση.

Το δεύτερο σημείο είναι η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εδώ το κυρίαρχο στοιχείο είναι αυτό της διευρυμένης πρόσβασης παράλληλα όμως με εμπλουτισμό των προγραμμάτων με νέα γνωστικά αντικείμενα και κυρίως με συνδυασμούς γνωστικών αντικειμένων. Η βελτίωση των υποδομών των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη των μεταπτυχιακών προγραμμάτων και της έρευνας και η σταδιακή αύξηση των θέσεων για υποδοχή

περισσότερων φοιτητών αποτελούν τα βασικά στοιχεία της πολιτικής μας. Όλα αυτά υλοποιούνται με συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα η επιτυχία των οποίων οδηγεί σε ουσιαστική αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- Ανοικτό
Πανεπιστήμιο
Λαρχίσι 9/98)
- Πρόγραμμα
τα Κοσμάων
Εωμογής.

Βεβαίως οι διαδικασίες αυτές προϋποθέτουν ένα καλά οργανωμένο και αντικειμενικό σύστημα αξιολόγησης τόσο του εκπαιδευτικού έργου συνολικά / όσο και των συντελεστών του. Αυτό το σύστημα ήταν ζητούμενο εδώ και πολλά χρόνια στην εκπαίδευση. Θα γίνει πράξη. Αν σκεφθούμε ότι κάθε σύστημα αξιολόγησης δύσκολα συγκεντρώνει καθολική συναίνεση αντιλαμβανόμαστε τη δυσκολία εφαρμογής του. Πολύ περισσότερο που στη χώρα μας η αξιολόγηση είχε ταυτιστεί στο όχι και πολύ μακρινό παρελθόν με πρακτικές αυταρχισμού και ιδεολογικού ελέγχου. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να απορριφθεί η αξιολόγηση ως θεσμός. Η διεθνής εμπειρία είναι αρκετά διδακτική σχετικά με το ζήτημα αυτό.

Συν. κ. συν. διαδ. συν. α.β.

Μένω, ομολογώ, έκπληκτος όταν ακούω την κατηγορία που εκτοξεύεται από μερικούς εναντίον των μέτρων μας ότι ενώ παριστάνουν ότι καταργούν τις εξετάσεις για τις ανώτατες σχολές, στην πραγματικότητα όχι μόνο δεν τις καταργούν αλλά τις ενισχύουν. Ουδέποτε διανοηθήκαμε, ούτε υποσχεθήκαμε να εισάγουμε σύστημα προώθησης στην εκπαίδευση δίχως κρίση των επιδόσεων του μαθητή. Αυτό που κάνουμε είναι ότι καταργούμε ένα σύστημα ανευαίσθητο για τις ανάγκες του μαθητή, /πολυδάπανο για την οικογένειά του και εχθρικό προς την αληθινή μόρφωση. [Καταργούμε ένα σύστημα που καταλήγει να είναι άδικο για όλους. Το αντικαθιστάμε με ένα σύστημα προσιτό για το μαθητή, αδάπανο για τους δικούς του, ουσιαστικό για τις γνώσεις που απαιτούνται αποτελεσματικό για τις ορθές αξιολογήσεις που επιβάλλονται. Ένα σύστημα δίκαιο. Έχει δικαίωμα να το απαιτήσει η κοινωνία από την κυβέρνηση και αυτό προσφέρουμε. / Έτσι πρέπει να κριθεί: για τη δικαιοσύνη και την αποτελεσματικότητά του. Είναι έσχατη δημαγωγία να επικρίνεται, όπως το επικρίνουν ορισμένοι, γιατί είναι, λένε, «πρωτοφανές σε ένταση και σε σκληρότητα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το κρίσιμο στοίχημα για την Παιδεία ενόψει του 21^{ου} αιώνα
συνίσταται ^{λοιπόν, όπως το δείχνει το ωο} στη διασφάλιση της ποιότητας και της
αποτελεσματικότητας. Ζητάμε ένα σχολείο της γνώσης και
της ικανότητας. Ένα σχολείο που προσφέρει αλλά και
απαιτεί, τόσο από τον μαθητή, όσο και από τον
εκπαιδευτικό. / Αλλάζουμε ριζικά και αποφασιστικά την
νοοτροπία που στα Πανεπιστήμια είχε ονομαστεί το
«δημοκρατικό πέντε». Η έλλειψη προσπάθειας, οι
«αιώνιοι φοιτητές» και οι «ιπτάμενοι καθηγητές» είναι
σελίδες του παρελθόντος που θα κλείσουν οριστικά. Το
νέο σχολείο είναι μπροστά μας για να προπαρασκευάσει
ένα διαφορετικό μέλλον στις νέες απαιτητικές και
ανταγωνιστικές συνθήκες. Το οφείλουμε στα παιδιά μας.
Χωρίς αυτή την αλλαγή, αν αδρανήσουμε τώρα, στερούμε
από τα παιδιά μας και την Ελλάδα το μέλλον.

Για να βελτιώνουμε συνεχώς την ποιότητα επιδιώκουμε:

- την παροχή σύνθετων μορφωτικών προσόντων με ένα συνδυασμό γενικής παιδείας και επαγγελματικής ευέλικτης εξειδίκευσης. — Συνδυασμός
- την ανάπτυξη μορφών δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και γηανοιχτή πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. — Όχι οι δρόμοι ανοιχτοί
- την θεσμοθέτηση συστημάτων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.
- την διαρκή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- την Αποκέντρωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος.
- την διασύνδεση με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική και τη διαπολιτισμική αντίληψη.
- την επικέντρωση κοινωνικών μέτρων στο χώρο της εκπαίδευσης σ' όσους έχουν πραγματικές ανάγκες.

Όλα αυτά αποτελούν τομές.

Αλλά η επίτευξη της ποιότητας δεν επιβάλλεται με κυβερνητικά μέτρα μόνο. / Χρειάζεται την ένταση της προσπάθειας του εκπαιδευτικού προσωπικού. / Χρειάζεται τη σύμπραξη των διδασκομένων και των οικογενειών

τους. / Χρειάζεται τη γενική επιδοκιμασία και αναγνώριση. / Χρειάζεται να σταματήσει η ανταρσία εναντίον των θεσμών που διαπιστώνουν την ποιότητα. / Χρειάζεται, επιβάλλεται, η κοινωνική καταξίωση της ιεραρχίας των προσώπων που προκύπτει από αυτή τη διαπίστωση. / Χρειάζεται σε μία κοινωνία που συχνά βιάζεται να πιστέψει πως όλα τελικά γίνονται με το χρήμα, να ξαναγίνει γενικά αποδεκτό ότι πλάι στην ιεραρχία των οικονομικών επιτευγμάτων του ατόμου είναι εξ' ίσου αναγκαία και ζωτική η ιεραρχία των πνευματικών επιτευγμάτων.

Η βελτίωση της ποιότητας προϋποθέτει και μία εκτεταμένη αλλαγή νοοτροπιών. Η παιδεία, όπως αντιμετωπίζεται ακόμη στην καθημερινή ζωή είναι μία ρουτίνα εκμάθησης τυποποιημένων γνώσεων, ή ούτε καν γνώσεων, πληροφοριών θα μπορούσε να πει κανείς. / Στηρίζεται στην απομνημόνευση και ελάχιστα στην κριτική ικανότητα του νου. / Αυτή την κριτική ικανότητα οφείλουμε να αναδείξουμε. / Είναι ο μόνος τρόπος να μην ισοπεδώνουμε τις πνευματικές αξίες, να μη καλλιεργούμε τη συνήθεια της άκοπτης αποστήθισης για να εμπνέουμε την ανάγκη για

Προσωπική εμπειρία. Όταν ανάλαβες στην
Ελμαθιμενής είχα δώσει στους φοιτητές σε πρακτική
εξέταση - αιτιολογία + θέματα νομικά προβλ.
να λύσουν - τους είχα πει
να φέρουν
τα βιβλία
του και να
τα χρησιμοποιήσουν.

αληθινή, σοβαρή επίδοση. Υπάρχουν βέβαια ακόμη
πολλά να διορθώσουμε. Παράδειγμα αποτελεί η
παραπαιδεία. Για πολλούς γονείς η παιδεία είναι ένα
ακριβό εμπόρευμα που πουλιέται σε μια ιδιωτική αγορά με
δικούς της κανόνες αδιαφανείς και πιεστικούς για τον
πολίτη (που δεν διαθέτει μόρφωση για να κρίνει τις
προσφορές. / Είμαστε βέβαιοι ότι με το Ενιαίο Λύκειο και
τους νέους κανόνες εισαγωγής στα πανεπιστήμια η
ιδιωτική αγορά θα συρρικνωθεί.

h x h.

Αναγνωρίζουμε τον αναντικατάστατο ρόλο των
εκπαιδευτικών και προσπαθούμε να βελτιώνουμε διαρκώς
τη θέση τους και τα προσόντα τους. Επί μέρους
διαφωνίες μπορούν να διευθετηθούν με συνεχή διάλογο
αφού πιστεύουμε ότι και οι εκπαιδευτικοί κινούνται στην
ίδια κατεύθυνση με την κυβέρνηση.

Έχουμε τον ίδιο στόχο.

Την αναβάθμιση της Ελληνικής Παιδείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μεταρρύθμιση στην παιδεία δεν τελειώνει, αρχίζει με όσα μέτρα έχουμε ήδη δρομολογήσει.

Επιδίωξή μας είναι η διαμόρφωση μιας παιδαγωγικής κουλτούρας που θα δώσει μια νέα ταυτότητα στο ελληνικό σχολείο.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα αποτελέσματα μιας μεταρρύθμισης δεν φαίνονται αμέσως. Χρειάζεται συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων.

Προετοιμάζουμε το Ελληνικό σχολείο του μέλλοντος.

Το Ελληνικό σχολείο που ετοιμάζει τον Έλληνα πολίτη του μέλλοντος. Σε μια κοινωνία πολιτών με όλο και περισσότερες δυνατότητες. Τον Έλληνα πολίτη που είναι ικανός να αναλάβει και να διαχειριστεί ευθύνες έχοντας σφαιρική αντίληψη των πραγμάτων. Τον Έλληνα πολίτη

που σέβεται και αποδέχεται τον άλλον. Τον Έλληνα πολίτη που συμμετέχει στα κοινά με σεβασμό στις αξίες του ανθρωπισμού. Τον πολίτη της ισχυρής κοινωνίας, της ισχυρής Ελλάδας.